

Országos növényvédelmi előrejelzés a kertészeti kultúrákban 2025.06.19.

A száraz, meleg, nyári időjárás tovább folytatódott az ország területén. Enyhe lehűlés csupán 1-2 nap volt érezhető, amely esetenként kis mennyiségű (6-10 mm) esővel is párosult, de a talaj nedvesség tartalmán ez mit sem változtatott. A kórokozók számára – ha nem is tartósan – kedvező volt a párás, meleg időjárás, így a szőlő-gyümölcs kultúrákban helyenként újabb betegség tünetek jelenhettek meg vagy éppen következett be újabb fertőzés. A napi átlag hőmérsékletek 20,0-21,0 fok között alakultak, amely az egyes betegségek lappangási idejének rövidülését eredményezte. Így aztán hiába a nappali erőteljes felmelegedés, a kórokozók ha lassan is de megmutatták magukat és ez várható a következő napokban is.

ALMA, KÖRTE

Almában a **lisztharmat** a magasabb páratartalmú ültetvényekben, érzékeny fajtákban fertőzött újra és jelentek meg kisebb mértékű tünetei, azonban a legtöbb ültetvényben stagnál a betegség terjedése. Az **alma-és körtefa varasodás** számára nem kedvezett a múlt hét időjárása. A korábbi tüneteken a konídium telepek még nem pusztultak el, de az újabb fertőzésre a rövid ideig tartó levélnedvesség miatt minimálisra csökkentek az esélyek.

Jelen körülmények között újra a kártevőket kell nagyító alá vennünk. A molykártevők rajzása országos viszonylatban nagy eltéréseket mutat, ezért az ültetvényszintű csapdázásuk nagyon fontos. Szinte folyamatosan rajzik az **almamoly**, az **almalevél-aknázómoly** (400-430 db imágó/csapda/3 nap fogás is előfordul), a védekezés szükséges lehet ellenük.

A **levéltetvek** jelentősége helyenként továbbra is nagy, emellett nyári tápnövényre történő migrálásuk is jellemző. Az öntözött, intenzív hajtásnövekedésű fákön folytatódhat a kártétel, ezért jelenlétükről a következő napokban is célszerű tájékozódni.

Az atka kártevők számára kifejezetten kedvezett a száraz, meleg időjárás! Almában a **piros gyümölcsfa takácsatka** közepes-erős mértékű kártétele alakult ki (elsősorban házi kertben). A teljes populációból a mozgó alakok aránya ~70 % körül alakul, a tojásrakás folyamatos. A **közönséges kétfoltos takácsatka** felszaporodása is lendületet vett, a kártétel és az egyedszámuk is jelentős (1-2. fotó). Amennyiben marad a száraz, meleg időjárás a fejlődésük, kártételük zavartalan lesz, ellenük a védekezés szükségessé válik!

1-2. fotó: Piros gyümölcsfa takácsatka kártétele és kifejlett egyede az alma levelének fonákán

CSONTHÉJASOK

A cseresznye érése, szedése folyamatos. A rovarkártételek (pl. poloska, cseresznyelégység) és a moniliás gyümölcsrothadás fertőzésveszélye miatt az érett gyümölcsök mielőbbi betakarítása javasolt, hogy csökkentsük a károkat. A **cseresznyelégység** rajzása folyamatos, még mindig vannak területek az országban ahol mostanra kezdett az egyedszám jelentőssé válni. A **pettyesszárnyú muslica** egyelőre észlelési szinten van jelen a cseresznye ültetvényekben. A száraz, meleg időjárás nem kedvez sem a felszaporodáshoz sem a kártételhez. A **moniliás gyümölcsrothadás** tünetei a túlrejt fajtákon közepes szintűre erősödtek. A később érő fajtákban a betegség ellen a megelőző védekezés még javasolt!

A **fekete meggy-és cseresznye levéltetű** kolóniái a legtöbb esetben már csak elszórtan jelentkeznek, a kártétel a telepek elnéptelenedése miatt már csökkenő.

A **sztigminás levéllyukacsosodás** fellépése érzékeny cseresznye és meggy fajtákban fokozódott, de általában stagnál a fertőzési szint.

Kajszi-és őszibarackban a **keleti gyümölcsmoly** és a **barackmoly** rajzása újra növekvő, a folyamatos csapdázás javasolt.

Szilvában a **szilvamoly** második nemzedékének imágói változó egyedszámban rajzanak. Emellett a fejlett hernyók is megfigyelhetők a még fákon lévő, színeződött, fertőzött termésekben. A csapdafogások függvényében javasolt a védekezés.

SZŐLŐ

A szőlő terméskötődése, tisztulási hullása jellemző az egyes fajtákban. A meleg miatt a hajtásnövekedés intenzív, ezért a permetezések előtt a zöldmunkák elvégzése célszerű.

A peronoszpóra és lisztharmat fertőzöttség szempontjából továbbra is megosztó az ültetvények helyzete. Míg az Alföld kifejezetten száraz, meleg vidékein a **szőlőlisztharmat** tünetei növekednek, terjednek, addig a nyugat-dunántúli ültetvényekben a **peronoszpóra** fokozatos megjelenése ad aggodalomra okot. A fertőzések nagy része a lombzatra terjed ki, de gyakori a fürt tünet is, a meleg ellenére intenzív sporulálással. Erősödtek a **feketerothadás** levéltünetei, fürtön egyelőre nem látható a betegség. Az intenzív védelem mind három betegség ellen javasolt, mivel a lombzat mellett a fürtök még kifejezetten érzékenyek a fertőzésre!

A **tarka szőlőmoly** rajzása csak egy-egy ültetvényben nagyobb számú de továbbra is vannak területek ahol észlelési szintűre csökkent a kártevő jelenléte. Az **amerikai szőlőkabóca** lárvakelése folytatódott, a különböző lárvafokozatok tömegesen láthatóak a levelek fonákán. Többségében még mindig az L1 és L2-es lárvák jellemzőek, de megjelentek az L3-as fejlettségű egyedek is, amelyek már képesek terjeszteni a szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazmás betegségét (Bak-Zala vármegye: L1: ~54 %; L2: ~27 %; L3: ~19%) (3. fotó). Az intenzív védelem javasolt a lárvák ellen!

3. fotó: Amerikai szőlőkabóca L3-as lárvái

Tűh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara

Az előrejelzés a Borsod –Abaúj-Zemplén, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom és Zala vármegyei Növényorvosi Kamarák szakembereinek megfigyelései alapján készült.